

ГОТОВНОСТ ЗА БРЕКЗИТ – ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ТИР В ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ И В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ЕС) ОТ 1 ЯНУАРИ 2021 Г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

От 1 януари 2021 г. преходният период, договорен между Обединеното кралство и ЕС ще приключи и Обединеното кралство ще управлява пълноправна външна граница като суверенна държава. Това означава, че независимо от резултата от текущите търговски преговори по отношение на движението на стоки между Обединеното кралство и ЕС, ще се осъществява контрол и ще бъдат извършвани съответните митнически формалности.

Обединеното кралство се присъедини към Конвенцията за общия транзитен режим (КОТ) като самостоятелна договаряща страна и по този начин продължава да използва новата компютърна транзитна система на ЕС (NCTS) в тази нова рамка. В същото време Обединеното кралство е и договаряща страна по Конвенцията ТИР, което означава, че от 1 януари 2021 г. процедурата ТИР става напълно приложима и може да се използва за покриване на всяка транзитна операция между Обединеното кралство и ЕС като алтернатива на процедурата по КОТ.

II. ПРОЦЕДУРИ НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

За да подготви бизнеса за големите промени, правителството на Обединеното кралство публикува Border Operating Model (BOM) (Модел за работа на границата). Към днешна дата това е най-изчерпателният източник на информация за новите процедури, приложими за движението на стоки на територията на Обединеното кралство от 1 януари 2021 г. На уебсайта gov.uk има и указания за действие стъпка по стъпка за осъществяването на **вноса**

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/910155/How_to_import_goods_from_the_EU_into_GB_from_January_2021.pdf

и **износа**

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/927051/How_to_export_goods_from_GB_into_the_EU_from_January_2021.pdf

(Въпреки, че тези указания са насочени най-вече към вносителите и износителите в/от Обединеното кралство, те могат да бъдат полезни и за превозвачите).

Трябва да се има предвид, че ще се прилага специална процедура, когато стоките се движат между ЕС и Обединеното кралство през Северна Ирландия. Докато Северна Ирландия е пълноправна част от митническата зона на Обединеното кралство, правилата, приложими за някои стоки, ще останат изцяло в съответствие със законодателството на ЕС. На границата между Република Ирландия (ROI) и Северна Ирландия няма да се извършват проверки, но за редица процедури ще се изискват митнически формалности и ще се извършват проверки за стоки, които се движат между Обединеното кралство и Северна Ирландия. Подробна информация можете да намерите тук: <https://www.gov.uk/government/collections/moving-goods-into-out-of-or-through-northern-ireland-from-1-january-2021>.

По-долу са основните акценти за новите процедури в Обединеното кралство, които се прилагат при движението на стоки (включително под покритието на карнети ТИР) между ЕС и Обединеното кралство.

От самото начало ЕС ще въведе пълен граничен контрол върху всички движения на стоки от/до Обединеното кралство. Въпреки това, признавайки въздействието на коронавируса върху способността на бизнеса да се подготви за BREXIT, правителството на Обединеното кралство взе решението да въведе новия граничен контрол върху вноса на стоки на три етапа до юли 2021 г., както е описано по-долу:

1. Внос на стоки

а) Основни проверки от 1 януари 2021 г.:

- Вносът на стоки, използващи превоз с карнет ТИР или Т документ, ще трябва да следва всички транзитни процедури;
- Декларациите за сигурност и безопасност във Великобритания няма да се изискват при внос до 1 юли 2021 г.;
- Първите 6 месеца няма да се изисква митническа декларация за внос на стандартни стоки във Великобритания;
- За контролираните стоки обаче ще са необходими митнически декларации за внос (пълен списък на тези стоки можете да намерите тук: <https://www.gov.uk/guidance/list-of-goods-imported-into-great-britain-from-the-eu-that-are-controlled>), както и за акцизни стоки, като алкохол и тютюневи изделия;
- Ще се изискват здравни сертификати за живи животни, като физически проверки ще се извършват на местоназначението;
- Предварителни уведомления и фитосанитарни сертификати ще се изискват на този етап само за растения и растителни продукти с „висок приоритет“. Физически проверки на такива продукти могат да се извършват в точката на местоназначението във Великобритания. Изчерпателен списък на растения и растителни продукти „с висок приоритет“: <https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-plants-and-plant-products-from-1-january-2021>;
- Вносителите в Обединеното кралство ще трябва да се съобразят с новите изисквания за санитарен и фитосанитарен контрол и ще трябва предварително да изпратят уведомления за някои от растителните и животински продукти в новата „Система за внос на продукти, животни, храни и фуражи“ (IPAFFS), която вече е активна.

б) Допълнителни изисквания от 1 април 2021 г.:

- Ще бъде въведен допълнителен санитарен и фитосанитарен контрол: всички регулирани растения и растителни продукти ще изискват предварително уведомление и ще бъдат придружени от фитосанитарен сертификат (а не само тези, категоризирани като „с висок приоритет“);
- Някои от тези проверки, но не всички, ще се прилагат за вноса на животински продукти, включително рибни продукти и живи двучерупчести мекотели, високорискови храни и фуражи, които не са от животински произход, растения и растителни продукти (Border Operating Model, стр. 56 и 90)

в) Пълен контрол от 1 юли 2021 г.:

- Ще се изисква изпращане на декларации за сигурност и безопасност;
- За всички стоки ще трябва да се подават митнически декларации за внос;
- На ГКПП на Обединеното кралство ще бъдат въведени увеличен брой физически проверки за контрол и идентификация на всички растителни и животински продукти.

2. Износ на стоки

- Износът на стоки, използващи превоз с карнет ТИР или Т документ, ще трябва да следва всички транзитни процедури;
- От 1 януари за всички стоки ще бъде въведен пълен контрол върху митническите декларации, включително подаване на декларации за износ и декларации за напускане на Обединеното кралство с данни за сигурност и безопасност;
 - **Разрешение за Кент:** за да се избегнат задръствания в района близо до главния изход от Обединеното кралство, т.е. пристанище Дувър, властите в Обединеното кралство са въвели разрешение за достъп до Кент, в сила от 01.01.2021 г. Демо версията вече е налична: <https://check-an-hgv-is-ready-to-cross-the-border-demo.fbplatform.co.uk/start>;
 - Услугата е изцяло цифрова безплатна. Не изисква изпращане на файл с транспортните документи. Разрешението за Кент е валидно 24 часа. Ако изтече преди влизането в зоната на Кент, превозвачът трябва да подаде повторно заявление за ново разрешение. Шофьорът може да бъде спрял и глобен до £ 300 и/или отклонен, ако превозното средство се придвижва до пристанище Дувър или Евротунела без разрешение за достъп до Кент. Може да се извършат проверки за съответствие на документацията и да се издадат глоби, ако се установи, че е предоставена невярна информация при подаване на заявление за разрешение за достъп до Кент.

За всички превози, под покритието на карнет ТИР между Обединеното кралство и ЕС предварителната информация за стоките ще се предоставя в NCTS само за територията на ЕС (включително чрез TIR-EPD), докато за територията на Обединеното кралство тя няма да се изисква до 1 юли 2021 г.

3. GVMS

„Услуга за движението на товарни превозни средства“ (GVMS) ще бъде нова система на митниците на Обединеното кралство (HMRC), която дава възможност за съпоставяне на данните за движението на стоките с подадените декларации. Тази система ще се внедри поетапно. От 1 януари 2021 г. GVMS ще се използва за автоматизиране на транзитните формалности, като ще регистрира влизането на стоки на митническата територия на Великобритания. От 1 януари 2021 г. тя ще се използва главно за движението на стоки между Великобритания и Северна Ирландия, както и за превози с транзитен Т документ от ЕС към Обединеното кралство.

От 1 юли GVMS ще се прилага също за внос и износ от/за ЕС.

Движенията на стоки в съответствие с Конвенцията ТИР няма да бъдат засегнати от използването на системата GVMS поне до юли 2021 г. и следователно не е необходимо титулярите на карнети ТИР да подават транзитни декларации в Обединеното кралство с тази услуга. ИРУ ще работи с митниците на Обединеното кралство по интеграцията на TIR-EPD в GVMS до юли 2021 г.

4. ЕОРИ

Вносителите и износителите от Обединеното кралство трябва да имат ЕОРИ номер, издаден от Обединеното кралство (GB ЕОРИ номер). Превозвачите ще трябва да получат GB ЕОРИ номер, за да подадат ENS и EXS, или декларация за временно складиране. За лица, чието място на пребиваване не е в Обединеното кралство, GB ЕОРИ номер може да се получи още сега чрез подаване на заявка на специалния уебсайт: <https://www.gov.uk/eori>

Що се отнася до движенията на стоки с карнет ТИР, на първия етап няма да се изисква да се подават каквито и да е електронни предварителни декларации във Великобритания. **Титулярите на карнети ТИР ще се нуждаят от GB ЕОРИ номер едва от юли 2021 г.**

III. ПРОЦЕДУРИ НА ЕС

1. Общи положения

ЕС въвежда пълен контрол върху движението на стоките от Обединеното кралство от 1 януари 2021 г. Стоките от Обединеното кралство ще бъдат обработвани в ЕС както стоките, идващи от трети страни. Следователно митническите декларации следва да се подават съгласно същите разпоредби, които се прилагат за стоки от трети страни.

Специфични процедури ще се прилагат за превозваните стоки в периода от края на 2020 г. до първите дни на 2021 г. Подробности могат да бъдат намерени в документа на TAXUD: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/brexit_files/info_site/guidance-customs-procedures_en_0.pdf

В допълнение към горните общи указания страните от ЕС, засегнати от значителен обем на трафика от Обединеното кралство, са разработили свои модели за преминаване на границите, насочени към цифровизация на процедурите и предотвратяване на задръстванията.

2. Гранични процедури - излизане/влизане през Франция (Кале)

Френските власти са разработили Smart Border („Интелигентна гранична система“) <https://www.douane.gouv.fr/fiche/smart-border>, която е базирана на три основни принципа:

- Ранно приключване на митническите процедури преди пристигане на границата чрез предаване на баркода на митническата декларация на водача.
- Идентифициране на превозното средство и баркода на митническата декларация за превозваните стоки.
- Автоматично изпращане на уведомленията за преминаване до митническия декларатор, за да се избегне спирането на тежкотоварните превозни средства.

Дигиталната платформа за подаване на необходимата информация Logistics Envelope <https://www.douane.gouv.fr/enveloppe/en/enveloppe/creer> ще бъде на разположение от 1 януари 2021 г. Превозвачите ще трябва да отговорят на въпросите и въз основа на отговорите системата ще насочи превозното средство към правилния портал.

Logistics Envelope позволява на операторите и превозвачите да обединят множество декларации под един баркод, улеснявайки и ускорявайки митническото оформяне. Той се генерира чрез платформа, достъпна на френски и английски, както чрез компютър, така и чрез мобилно устройство, и която не изисква удостоверяване. Той може да бъде генериран и използван както от декларатора, така и от превозвача.

Съпоставянето има за цел да свърже по опростен начин:

- Регистрационните номера (отпред/отзад за товарен автомобил и отзад за непридружено ремарке)
- Митническата декларация/и или данните от Logistics Envelope
- Видът на превозваните стоки

Операторът генерира митническите си декларации преди пристигането на място. Декларацията/ите се сканира/т и се свързва/т с регистрационния номер и съдържанието на превозното средство, което се декларира при пристигане. Данните се изпращат на митническите приложения за анализ. Процедурата ТИР е инкорпорирана добре в този модел.

При

съпоставянето

(https://www.clecat.org/media/DGDDI_Brexit_Presentation%20Smart%20Border.pdf)

титлярът на карнета ТИР трябва да посочи, че работи в режим ТИР (той трябва да отговори с „да“ на следния въпрос: „Използвате ли карнети ТИР/АТА?“). Тази информация ще бъде достатъчна за ориентиране на превозното средство в пристанището и няма да е необходимо да се представя баркод.

3. Гранични процедури – излизане/влизане през Нидерландия

Основата на холандското решение за Brexit е предварителното дигитално уведомяване на терминалите за митническите документи чрез системата [Port Community System на Portbase](https://www.portbase.com/en/brexit/) - <https://www.portbase.com/en/brexit/> Това е задължително за всички фериботни терминали и повечето терминали за крайбрежно корабоплаване.

Без предварително цифрово изпратен митнически документ няма да бъде предоставен достъп до терминалите. За да предотврати това, превозвачът използва Portbase, за да провери предварително дали терминалът разполага с цялата предварителна информация.

За да се използват услугите на Portbase, е необходима регистрацията в системата (препоръчително е тя **да се направи преди 01.01.2021**). За регистрацията ще се изисква следната информация:

- Актуално извлечение от Търговския регистър на Агенцията по вписванията на България (от преди максимум 6 месеца);
 - Подписът на упълномощения представител;
 - EORI номерът (приложим само за уведомления за документация за износ и уведомления за документация за внос);
 - Дебитна/кредитна карта или банкови данни: за плащане на разходите за свързване.
- За уведомления за документация за внос се заплаща и месечна абонаментна такса в допълнение към таксата за транзакция.
- При кандидатстване за системен интерфейс: данни за доставчика на софтуер или IT отдела на фирмата.

При превози по процедура ТИР номерът на карнета ТИР ще служи като уведомление за документация за износ (https://support.portbase.com/wp-content/uploads/2020/08/02-PB-MED-Overzicht-documenttypes-per-terminal-UK_2020.pdf).

При превози с карнет ТИР, започващи от Нидерландия до Великобритания:

- За стоките, пътуващи под покритието на карнет ТИР трябва да бъде изпратено предварително уведомление до терминала чрез MED на Portbase: <https://www.portbase.com/en/services/notification-export-documentation/>

- Товарите пристигат и им е разрешено да влязат в терминала, но все още не са освободени за износ.

- Шофьорът отива при митничаря, който обработва карнета ТИР, така че завършва транзита на ЕС в NCTS в изходното митническо учреждение.

- След това митниците издават бележка за проследяване, която ще освободи товара през терминала и ще разреши стоките да напуснат за Обединеното кралство.

За превози с карнет ТИР от Обединеното кралство до Нидерландия:

- Товарите пристигат в АТО (складове за временно съхранение). <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/customs/customs-processes/temporary-storage-of-goods/temporary-storage-of-goods/temporary-storage-of-goods>

- Получателят изпраща съобщение чрез Portbase, отнасящо се до карнета ТИР, което не води до освобождаване на стоките в терминалната система.

- Шофьорът отива при митничаря, който обработва документа и проверява дали стоката вече е в NCTS.

- Ако случаят е последният, митниците издават бележка за проследяване, с която терминалът освобождава стоката, за да може да излезе.

4. Гранични процедури - излизане/влизане през Белгия

В Zeebrugge дигиталната система RX/SeaPort обединява всички данни, изисквани и предоставени на пристанището. Данните за внос и износ се регистрират чрез e-desk. Това може да стане ръчно, чрез интерфейс за подаване на данни или чрез митнически софтуер.

Шофьорите няма да имат право да продължат до терминала Zeebrugge, ако не е изпратено предварително уведомление за митническите декларации чрез e-desk на RX/SeaPort. <https://rxseaport.eu/en/our-services/>

RX/SeaPort разполага с подробна информация за вноса <https://rxseaport.eu/en/import-wizard/> и износа <https://rxseaport.eu/en/export-wizard/> през пристанище Zeebrugge.

В Антверпен предварителното уведомяване за митническите документи се извършва чрез системата на C-point: https://www.c-point.be/en/services?search%5bservice_category%5d%5b0%5d=Customs

Това предварително уведомление може да бъде подадено от износителя, спедитора, митническия агент или превозвача на товари.

C-point има подробна информация за митническите процедури в Антверпен.

Поради COVID-19, Ro-Ro превозите са ограничени и могат да бъдат преустановени. Препоръчително е да се проверява актуалната информация на фериботната компания.

IV. ФОРМАЛНОСТИ ПРИ ПРЕВОЗИ С КАРНЕТИ ТИР В ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ЕС

Процедурата ТИР между Обединеното кралство и ЕС ще се извършва по обичайния начин и в съответствие с разпоредбите на Конвенцията ТИР (ще се прилагат съответно за Обединеното кралство – Приложението към ръководството за транзит https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/882626/Transit_Manual_Supplement.pdf

и за ЕС – Ръководството за транзит

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/transit_manual_en.pdf).

Обединеното кралство и ЕС понастоящем прилага процедурата ТИР за превози с карнети ТИР, започващи от или завършващи в трети държави. Единствената основна разлика от 1 януари 2021 г. ще бъде въвеждането на процедури за излизане/влизане както във Великобритания (например на пристанище Дувър), така и в ЕС (например на пристанище Кале). Друга голяма промяна ще бъде по отношение на процедурите, свързани с NCTS. Трябва да се отбележи, че докато за територията на ЕС няма да има значителни промени (т.е. карнетът ТИР ще бъде придружен от транзитна декларация в NCTS), за Обединеното кралство няма да се изисква (дори не е възможно) да се подава такава паралелна декларация в NCTS. Следователно **до 1 юли 2021 г. на територията на Обединеното кралство ще се прилага процедура ТИР само на хартиен носител.**

1. Движение на стоки от Обединеното кралство до ЕС (или през ЕС към трети държави) по процедура ТИР

- Започване на превоз ТИР в Обединеното кралство: карнетът ТИР, придружаващите документи, превозно средство и стоките се представят от титуляра на карнета ТИР или негов представител в отправното митническо учреждение в Обединеното кралство (всички митнически учреждения на Обединеното кралство, упълномощени да обработват карнети ТИР, могат да бъдат намерени тук: https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_consultation_location.jsp?Lang=en). Това отправно митническо учреждение извършва необходимия контрол, включително запечатването на превозното средство и започва транзитната операция ТИР чрез подпечатване на отрязък и талон 1 (volet, souche 1) – страница 1 от карнета ТИР – **задействане на процедурата ТИР на територията на Обединеното кралство.**
- Преди началото на превоза титулярът на карнета ТИР вече може да подаде обобщена декларация за въвеждане (ENS) чрез NCTS в митническото учреждение на първото влизане в ЕС, както е описано по-нататък в раздел „Влизане в ЕС“.
- Напускане на Обединеното кралство: Изходното митническо учреждение при излизане от Обединеното кралство проверява печатите и подпечатва отрязък и талон 2 (стр.2) от карнета ТИР - завършване **на операцията ТИР на територията на Обединеното кралство.**
- Внимание: в случай, че карнет ТИР е задействан на границата, съответното гранично митническо учреждение действа като отправно и изходно митническо учреждение и поставя печати на двата отрязъка и талона 1 и 2 от карнета ТИР (стр. 1 и 2).
- Влизане в ЕС: поне 1 час преди стоките, превозвани под покритието на карнет ТИР, да пристигнат на митническата територия на ЕС, се подава обобщена декларация за

въвеждане (ENS) (например чрез TIR-EPD) до митническото учреждение на първото влизане в ЕС.

- Митническата система автоматично потвърждава декларацията и създава референтен номер за движение (транзитен MRN). Всички титуляри на карнети ТИР, подаващи декларация за въвеждане ENS, трябва да имат валиден EORI номер, предоставен от ЕС (от българската митница).
- След представяне на превозното средство, стоките и карнета ТИР и извършване на необходимия контрол от входното митническото учреждение в ЕС, операцията ТИР започва на територията на ЕС и митницата поставя печат на отрязък и талон 1 (стр. 3) от карнета ТИР - **начало на операцията ТИР на територията на ЕС.**
- Завършване на операцията ТИР в ЕС: След представяне на превозното средство, стоките, карнета ТИР и придружаващите документи, в получаващо митническо учреждение (по местоназначение на стоката в ЕС) или в изходно митническо учреждение за ЕС (при продължаване на превоза извън ЕС), митническите служители проверяват поставените пломби. След необходимите проверки, митнически служител в това митническо учреждение – получаващо или изходно, завършва операцията ТИР чрез отбелязване на отрязък и талон 2 (стр.4) и връща карнета ТИР на водача – **завършване на операцията ТИР на територията на ЕС.**
- *Внимание: В случай, че операцията ТИР трябва да бъде завършена на границата веднага след влизането, съответното входно митническо учреждение в ЕС ще действа и като получаващо митническо учреждение и митнически служител ще подпечата и двата отрязъка и талони 1 и 2 от карнета ТИР.*

2. Движение на стоки от ЕС (или през ЕС от трети страни) до Обединеното кралство по процедура ТИР

- Начало на превоз ТИР в ЕС: Преди да започне операция ТИР на територията на ЕС, титулярът на карнета ТИР трябва да подаде „данни за транзитна декларация“, напр. чрез TIR-EPD (освен ако това вече не е направено от изпращача) до отправното митническото учреждение в ЕС или входното митническо учреждение на ЕС (ако автомобилът със стоката идва от трета страна). За да направи това, титулярът на карнета ТИР трябва да има валиден EORI на ЕС (издаден от българската митница). Митническата система автоматично потвърждава декларацията и генерира референтен номер за движение (транзитен MRN).
- След представяне на превозното средство, стоките, карнета ТИР и придружаващите документи и извършване на необходимия контрол от отправното митническо учреждение в ЕС (включително запечатването на превозното средство), операцията ТИР започва на територията на ЕС и митницата подпечатва отрязък и талон 1 от карнета ТИР - **начало на операцията ТИР на територията на ЕС.**
- Изход от ЕС: След представяне на превозното средство, стоките, карнета ТИР и придружаващите документи отговорното изходно митническо учреждение на ЕС проверява поставените пломби, използва транзитния MRN за получаване на данните за операцията ТИР. След необходимия контрол това изходно митническо учреждение завършва операцията ТИР чрез подпечатване на отрязък и талон 2 - **завършване на операцията ТИР на територията на ЕС.**
- Влизане в Обединеното кралство: карнетът ТИР, придружаващи документи, превозно средство и стоките се представят или от титуляра на карнета ТИР, или от негов представител във входното митническо учреждение на Великобритания. Това митническо учреждение извършва необходимия контрол и започва транзитната

операция чрез подпечатване на отрязък и талон 1 от карнета ТИР - **начало на операцията ТИР на територията на Обединеното кралство.**

- Завършване на операцията ТИР в Обединеното кралство: получаващото митническо учреждение (по местоназначение на стоките) в Обединеното кралство, след необходимите проверки (включително проверки на пломбите), подпечатва отрязък 2 на карнета ТИР - **завършване на операцията ТИР на територията на Обединеното кралство.**
- Внимание: В случай, че карнет ТИР трябва да бъде приключен на границата, съответното митническо учреждение на Обединеното кралство ще действа и като получаващо митническо учреждение и ще подпечата и двата отрязъка и талона 1 и 2 от карнета ТИР.

Приложението на ИРУ TIR-EPD позволява на превозвача да подава предварителната информация за товара безплатно, така че няма нужда да плаща услуги на митнически брокер за това. Освен това от 01.01.2021 до 30.06.2021 няма да има изискване за подаване на предварителна декларация за движенията на ТИР в Обединеното кралство.

Спешни запитвания трябва да се изпращат на горещата линия на ИРУ: hotline@iru.org.